

Presentació

Teniu a les vostres mans –més ben dit, a les vostres pantalles– el primer número d'una publicació nova de la FCEC: neix **FCECnotes**, que només es presentarà per internet.

Si en el darrer número de la revista *A Quatre Veus* us presentàvem la novetat de fer-la també en versió *web* i amb doble format –el mateix que la revista impresa i un altre format que facilita la lectura per internet–, avui us

presentem aquesta nova publicació; la seva finalitat és que, pel fet de publicar-se amb una periodicitat superior que la revista, puguem enviar les vostres ressenyes i informacions molt més sovint i, per tant, més actualitzades. La revista continuarà el títol de totes les ressenyes i informacions que s'hauran publicat en el **FCECnotes** i s'hi esmentarà el número en què han aparegut.

FCECnotes s'estructurarà en els apartats següents:

1. "Nota de presentació".
2. "La FCEC", secció on anirem presentant el funcionament, l'activitat i els departaments de la Federació.
3. "Les corals", que continuarà, ordenades per demarcacions, tal com fèiem a la revista, l'activitat de les corals.
4. "Activitats de la FCEC", en què us informarem de les activitats programades.
5. "Altres activitats corals", on ens farem ressò d'activitats que tindran lloc arreu del món.

Esperem que aquesta nova iniciativa serveixi per a incrementar el coneixement del cant coral i confiem que ens fareu arribar els vostres escrits per donar-li vida.

Montserrat Cadevall i Vigués
Presidenta FCEC
Juliol de 2011

2. La FCEC

Des de la seva constitució l'any 1982 i com a continuadora de la Germanor d'Orfeons de Catalunya fundada l'any 1918 i del Secretariat d'Orfeons de Catalunya (SOC) creat l'any 1959, la FCEC, Federació Catalana d'Entitats Corals, ha treballat sempre amb els objectius de promoure i difondre el cant coral com un bé de cultura, d'assolir un millorament artístic constant a través de la orientació, coordinació, assessorament, tot facilitant mitjans formatius i de millorament tècnic i estètic, impulsant la vida coral col·lectiva, vetllant pel continguts socials i humanístics, i sent receptora d'activitats del món coral, dels quals en fa difusió, sempre des del servei a la nostra llengua, a la nostra cultura i al nostre país. També promou la creació de noves corals i nous àmbits de pràctica coral.

Actualment la FCEC està formada per prop de cinc-centes corals de tot Catalunya i algunes d'Aragó, Catalunya Nord, Illes Balears, València i també de Casals Catalans d'arreu del món. La majoria són d'adults i mixtes, però també n'hi ha de joves, d'infants, d'homes, de dones, de gent gran, de nouvinguts, universitàries o especialitzades en música concreta com poden ser els cors de gregorià o de gospel. En nombre de persones hi ha uns 400 directores en actiu i el nombre de cantaires de les entitats afiliades supera els vint mil cantaires.

La FCEC organitza activitats de difusió del cant coral, activitats formatives, edicions i recerca i difusió del patrimoni català. En propers [FCECnotes](#) us ho anirem detallant.

Per a major eficàcia operativa, la FCEC s'estructura en demarcacions territorials i en departaments temàtics. A nivell de demarcacions territorials n'hi ha 11 a Catalunya i una més que representa a les entitats adherides que estan en altres territoris. A nivell de departaments hi ha des de ja fa uns anys el cant gregorià i des de fa més poc els de gent gran, gospel i cors universitaris. En propers [FCECnotes](#) us ho anirem detallant.

Com a totes les entitats sense ànim de lucre l'òrgan representatiu més important és l'Assemblea General que es reuneix un cop l'any i d'acord amb els Estatuts de la FCEC, els òrgans de direcció són:

-Consell Directiu: els seus membres es reuneixen regularment al llarg de l'any perquè la Federació pugui coordinar i portar a bon terme totes les activitats que es programen. Els components del Consell Directiu provenen de dues procedències diferents: els elegits periòdicament per l'Assemblea General i els que en formen part representant una demarcació territorial.

Dins del Consell Directiu funcionen dos equips:

- Equip tècnic: està format per músics elegits directament per l'Assemblea General que marquen les línies musicals de la federació, que elegeixen un cap que els coordina i representa. Poden disposar de d'experts que els assessorin i de persones col·laboradores en la seves tasques.
- Equip Territorial: està format pels onze delegats elegits per les respectives delegacions territorials i tenen la comesa de fer d'intermediaris i de transmissors d'activitats i d'informació de la federació cap a les corals del seu territori i d'aquestes cap a la federació. També elegeixen un cap de l'equip.

-Executiva: està format pel president, vicepresident, secretari, tresorer, dos vocals i els caps dels equips Tècnic i Territorial que porten el dia a dia de l'organització general, així com les relacions públiques i institucionals., que els ha elegit.

Els càrrecs que elegeix l'Assemblea general són per quatre anys i es renoven per meitats cada dos anys.

3. Les Corals

DEMARCATIÓ DEL BAGES-BERGUEDÀ

L'Orfeó Manresà interpreta *El poema de Nadal* de Sagarra

El dia 25 de desembre, al teatre Kursaal de Manresa, l'Orfeó Manresà i el Casal Familiar Recreatiu Els Carlins van sumar esforços per interpretar *El poema de Nadal* de Josep Maria de Sagarra (1894-1961), un clàssic de la literatura catalana, però en una renovada versió teatralitzada. També hi intervingueren els Cors Infantil i Jove de l'Escola Coral de l'Orfeó Manresà interpretant cançons populars i catalanes, com ara "El cant dels ocells", "El desembre congelat" o "Les dotze van tocant", entre d'altres.

La direcció musical va anar a càrrec de Manel Camp i Lluís Arguijo, i la direcció artística, de Fina Tàpias. Cal ressenyar també l'aportació del quintet instrumental encapçalat per Manel Camp,

Convé destacar que des del 1960 fins al 1986, de manera consecutiva i durant els mesos de gener, l'Orfeó Manresà ja havia interpretat aquesta obra, en col·laboració amb Àngel Tulleuda, rapsode i membre de l'elenc del Cercle Familiar Recreatiu Els Carlins.

Homenatge al mestre Ramon Noguera

El diumenge 12 de juny, al Pavelló d'Esports de Puig-reig, es dedicà un concert d'homenatge al director de la Polifònica, Ramon Noguera, nomenat fill predilecte de la població per l'Ajuntament de Puig-reig. El concert, preparat sense que se n'assabentés en Ramon, fou un tastet de les diferents produccions de la coral al llarg dels anys. Hi participaren, a més de la Polifònica de Puig-reig, la Cobla Mediterrània, la

Colla Joventut Sardanista i l'Orquestra de l'Escola Municipal de Música i el Cor Parroquial.

En el concert es repassaren algunes de les adaptacions de musicals que el mateix mestre No-

guera ha fet al llarg dels anys i li va ser dedicada una gran ovació per la tasca que desenvolupa en el món de la música, sobretot en la coral, i pel merescut reconeixement municipal de què ha estat objecte.

L'Escolania de Montserrat treballa amb el compositor i director flamenc Vic Nees

Aprofitant un viatge a Barcelona del compositor i director flamenc Vic Nees, el Monestir de Montserrat el va convidar a assistir a les celebracions de la Pentecosta i a treballar amb l'Escolania, la qual va interpretar peces seves tant a la missa conventual del diumenge com a les vespres del dilluns.

Durant la seva estada a Montserrat va ser rebut pel pare abat dom Josep Maria Soler, va poder compartir experiències amb diversos monjos i va visitar la biblioteca. El dilluns a la tarda va treballar amb l'Escolania, a la qual va poder donar les seves indicacions com a compositor de les peces.

L'Escolania té diverses obres de Vic Nees en el seu repertori: *De profundis*, *Illumina*, *Wintertille*, *Psalm 103...*, entre les quals cal destacar *Vigília de Pentecostès*, que és una composició que la mateixa Escolania li va encarregar i que es va estrenar al mes de juny de l'any 1973 amb motiu del Segon Encontre Internacional de Compositors a Montserrat, celebrat entre el 7 i l'11 de juny del 1973. Aquesta obra va causar impacte en la seva primera interpretació davant de

compositors com Mompou, Benguerel, Soler, Guinovart, Pueyo, Petr Eben, Eilmann, Gelienau, Holstein...

Com a curiositat, cal anotar que, revisant amb ell les seves obres, a l'arxiu de l'Escolania es va trobar un manuscrit seu que va signar, ja que no ho estava.

DEMARCATIÓ DEL BAIX LLOBREGAT

XXXV aniversari de la Coral Renaixença. Suite de sardanes “Com a casa”

La Coral Renaixença va ser fundada a l'estiu del 1975, i fins al 1991 va ser dirigida pel mestre Ramon Marcó. Posteriorment l'han dirigida Benet Puig, Tomàs Grau i Meritxell Gallés. Actualment, el mestre director és Pau Jorquera i Bordonau. La Coral ha actuat en més de set-cents concerts, realitzats per tot Catalunya, a l'Estat

espanyol i també a l'estranger; així mateix, ha participat amb èxit en diversos certàmens.

El dia 14 de maig, a la sala Can Massallera de Sant Boi de Llobregat, plena de gom a gom, la Coral Renaixença de Sant Boi va voler tancar el seu trenta-cinquè aniversari amb un projecte diferent. I ho va fer amb un recull de sardanes ("Girona m'enamora", "Carícies", "Els Degotalls", "La sardana de les monges" i "Somni"), totes enllaçades per Gerard Pastor per tal de poder cantar-les amb la participació d'una cobla.

El concert acabà amb l'estrena de la sardana “Renaixença, casa nostra”, escrita pel mateix compositor sobre una lletra del company Xecu.

Col·laborà en el projecte, amb gran professionalitat, la Cobla Principal del Llobregat

X aniversari. Cor SolVin de Martorell

El dia 30 de juny, la Coral SolVin, abans dita Solvay, va celebrar el seu desè aniversari i ho va fer amb una convocatòria molt especial que va tenir lloc a la sala d'actes de l'empresa SolVin de Martorell.

Aquest cor masculí, format per una vintena de treballadors, alguns de jubilats i d'altres en actiu, va ser fundat l'any 2001. Des d'aquell moment, la Coral SolVin ha esdevingut un dels projectes més emblemàtics en la tasca d'implicació social de la fàbrica.

Prenent com a model una coral ja existent a la fàbrica Solvay de Torrelavega (Cantàbria), aquesta iniciativa va ser impulsada a Martorell gràcies a la il·l·lusió de qui era aleshores el director de la fàbrica, Francisco Núñez. En el seu discurs, Núñez va voler destacar el suport que va rebre en aquell moment de l'actual alcalde, Salvador Esteve, que el va animar a tirar-la endavant.

Deu anys després, la Coral ha voltat per tot Catalunya i per molts racons de l'Estat espanyol, conduïda per diversos directors. Actualment la dirigeix Carles Farràs, que també es

va encarregar de presentar les peces que integraven el breu concert que la Coral va oferir. "El meu avi", "La bella Lola" o "La gavina" van ser algunes de les obres musicals interpretades per la Coral SolVin, que van tenir una esplèndida acollida entre l'auditori. El bis ofert als presents va ser dirigit per Martí Ferrer, primer director que va tenir el grup coral.

Van assistir a l'esdeveniment convidats especials de diferents àmbits. Com a representant de la Generalitat de Catalunya, es va comptar amb la presència de Salvador Jorba, delegat territorial de Barcelona, i com a representants de l'Ajuntament de Martorell van assistir-hi Mercè Morera, regidora de Benestar Social, Ensenyament i Salut, i Cristina Dalmau, regidora de Cultura i Joventut. També van voler acompanyar la Coral, en aquesta data tan significativa, tres membres de la Federació Catalana d'Entitats Corals: Montserrat Cadevall, presidenta, i Jaume Gavaldà i Josep Pereira, de la Demarcació del Baix Llobregat.

Coral Montau de Begues. SI NO FOS...

Després de l'èxit aconseguit amb *Cançó d'amor i de guerra*, la Coral Montau ha organitzat, el 23 de juliol, en el marc de la Festa Major d'enguany, un nou espectacle, dirigit pel mestre Eduard Vila Perarnau. Amb un canvi d'estil, ha ofert un concert-espectacle en dues parts ben diferenciades, combinant-hi música, diàlegs i dansa.

La primera part comprèn un seguit de peces curtes, la majoria d'origen popular, escrites entre els segles XVI i XIX:

"A Round of three Country Dances in one", de Thomas Ravenscroft,
"La, la, la, je ne l'ose dire", de Pierre Certon,
"April is in my Mistress' Face", de Thomas Morley,
"Tourdion", d'autor anònim francès,
"Bon menú", de Zöller,
"Caligaverunt", de J. Nowialis, i
"Die Nachtigall", de Felix Mendelssohn.

La segona part del concert es destina a la interpretació dels *Valsos amorosos* de Johannes Brahms. Els *Liebeslieder-Walzer* són una de les col·leccions de valsos polifònics més conegudes del període romàntic. Tenen com a característica remarkable l'acompanyament de piano a quatre mans. Alguns dels valsos van ser ballats per membres de l'Escola de Dansa de Catalunya.

DEMARCATIÓ DEL BARCELONÈS

Trobada de Corals de Gràcia del 2011

La Trobada de Corals de Gràcia corresponent a l'any 2011 es va celebrar el diumenge dia 28 de febrer, a la tarda, a la parròquia de Jesús de l'antiga vila barcelonina.

Hi van participar les entitats següents: Coral La Fuga de Lluïsos de Gràcia, Coral Baluern, Coral Tídelem, Corals Antics Cantaires de l'Orfeó Gracienc, Coral Núria de la UEC, Cantaires Muntanyencs del CEC, Coral Veus

Clares, Coral Eirené de l'Escola de Música de Gràcia i Coral Vent del Nord de Lluïsos de Gràcia.

El format que va adoptar la Trobada va ser novament la distribució dels participants en tres tallers preparatoris del concert final, d'acord amb el contingut següent:

Taller 1. Música diversa

Direcció: Jordi Canals (Coral La Fuga de Lluïsos de Gràcia)

Programa

Ave verum	Elgar
Miserere	Lotti
Samba do Brazil	Cànon

Taller 2. Música de cinema

Direcció: Esther Palacios (Coral Antics Cantaires de l'Orfeó i Coral Veus Clares)

Programa

Lascia ch'io pianga	De <i>Farinelli il castrato</i> de l'òpera <i>Rinaldo</i> de Händel)
---------------------	--

Cerf volant	De <i>Los chicos del coro</i>
Over the Rainbow	D' <i>El màgic d'Oz</i> Versió a tres veus

Taller 3. Cors d'òpera

Direcció: Víctor Frigola (Coral Eirené de l'Escola de Música de Gràcia)

Programa

Cor d'esclaus	De <i>Nabucco</i> , de G. Verdi
Cor de gitans	D' <i>Il Trovatore</i> , de G. Verdi
I got plenty	De <i>Porgy and Bess</i> , de G. Gershwin

Bèsties i pirates: la màgia del Cor Vivaldi-Petits Cantors de Catalunya

El dia 27 de març, a les set del vespre, i dins el cicle L'Auditori Coral (Sala 2, Oriol Martorell), el Cor Vivaldi va oferir un nou espectacle, dirigit i acompanyat al piano per Òscar Boada.

Ni Albert Guinovart ni Miquel Desclot no necessiten cap mena de presentació. En els camps respectius, és ben evident que parlem de primeríssimes firmes, de capacitats creatives fora de mida, de l'habilitat que només tenen molt pocs de poder contactar amb el públic en tot moment. Els oients que escoltin *Bestiolari* quedaran commoguts per la calidesa i la bellesa de les melodies de Guinovart –com sempre, un autèntic massatge per a oïdes i esperit–, així com per la incomparable imaginació dels textos de Desclot, que, de sempre, ha deixat molt clar que en els seus textos per a infants es dirigeix als nens, i citem textualment el mateix Desclot, "com a éssers curts d'alçada, però no pas de gambals!".

Bestiolari fou encarregada i estrenada l'any 2009 pel Cor Infantil Amics de la Unió de Granollers i pel seu director Josep Vila i Jover, amb el mateix Albert Guinovart al piano.

Quant a Britten i *The Golden Vanity*, fou escrita especialment per als Wiener Sängerknaben, amb l'encàrrec especial que, sobretot, no contingués pas cap paper

femení (cal recordar que els nois de Viena sovint interpreten papers femenins en les operetes que porten de gira i, és clar, aprofitant l'ocasió, i ja que es tractava d'un encàrrec, tenim la primera òpera infantil de la història obertament misògina!...).

Britten, amb un procediment que li és molt car, el de la variació, afaïçona una petita òpera que ens parla de l'enfrontament entre el bé i el mal. Per això, per a descriure l'atmosfera de confrontació, utilitza la bitonalitat, en la qual les tecles negres del piano representarien el mal i les blanques el bé –encara que també podria ser ben bé a l'inrevés, és clar...

El cas és que, malgrat la seva "duresa" inicial (els primers compassos d'introducció poden resultar com una mena de dutxa freda per a l'oient que no hi estigui acostumat...), *The Golden Vanity*, cosina germana de *Billy Budd*, la gran òpera naval del compositor britànic, acaba captivant per la força de la seva expressió i la del seu senzill però directe argument, en què els bons no són tan bons i els dolents... continuen essent molt dolents!

The Golden Vanity va ser estrenada l'any 1967 pels Wiener Sängerknaben al festival Britten-Pears d'Aldeburgh.

Coral Canticela: Passió de Bach participada

Ens diu el mestre Gabriel Miralles:

"Semblava llarga l'espera, però finalment ja en portem deu! I quan es celebren aniversaris, tot són records... La primera *Passió* ens va servir per a conèixer l'obra. Interpretàvem els cors de la introducció i del final, i tots els corals, tot intercalat amb la lectura de l'Evangelí corresponent, i tot acompanyat amb orgue. Va ser una molt bona experiència que calia repetir. Així, en la cantada següent incloguérem una part dels recitatius de l'Evangelí..., però encara no estàvem preparats per a fer els cors. Aquesta segona vegada ja obrírem la participació i vam incorporar-hi algun instrument. Érem molt pocs, però ja podíem llucar un futur engrescador per als concerts-pregària. L'any 2007 la cantàrem de dalt a baix, incloent-hi els cors... Uf! Quina feinada! I, a partir d'aleshores, ja no hem parat d'anar avançant. Cada cop hi ha participat més gent, cantant i tocant. Però el que cal destacar de tots aquests concerts és la continuïtat en els objectius inicials: han de ser participats i, per tant, ningú no n'obté cap benefici econòmic; han de ser oberts a tothom i adaptar-se al nivell de cadascú i millorar-ne la qualitat. Realment, hem aconseguit una realitat que en aquell moment no existia al nostre país i que, sortosament, cada vegada més, es va produint. Cal notar i agrair que el fet d'haver pogut arribar on hem arribat ha estat possible gràcies a la participació de tots: desenes de persones que hi hem passat al llarg d'aquests anys i que desinteressadament hi hem posat hores i més hores, fent així realitat aquest projecte. Gràcies a tots!"

El concert es va fer el dia 9 d'abril, amb un gran èxit i molta satisfacció, tal com explica el mestre.

La Coral Canticela va néixer l'any 1978 a Barcelona, com a resultat de la il·lusió per la música d'uns matrimonis vinculats a la parròquia de la Sagrada Família de Barcelona, on actualment té el local social. El mestre Constantí Sotelo va guiar-ne el camí durant onze anys, amb la col·laboració dels sotsdirectors Montserrat Urgell i Gabriel Miralles. Des del curs 1989-1990, la Coral és dirigida per la mà del mestre Gabriel Miralles.

Ofrena de la senyera de l'Orfeó Laudate a Montserrat

La senyera és com el carnet d'identitat dels qui se senten membres de l'entitat a la qual pertanyen. Doncs bé, aquesta senyera ha estat l'ensenyera que ha fet camí des de l'inici de les activitats de l'Orfeó Laudate, amb el seu mestre fundador, Àngel Colomer i del Romero, fins als nostres dies.

Aquest any commemorarem el desè aniversari de la mort del mestre Àngel Colomer i del Romero. Una de les primeres activitats que vàrem preveure era la de complir el desig que ell ens va manifestar de confiar la custòdia de la senyera a la Mare de Déu de Montserrat.

Per aquest motiu, el dia 1 de maig del 2011 l'Orfeó Laudate, amb els seus cantaires i el director actual, David Malet, antics cantaires, socis i acompanyants –en total, unes cent vint persones–, va pujar a la muntanya de Montserrat a fer-ne l'ofrena al Pare Abat perquè, en nom de la Mare de Déu, la rebés.

L'acte va tenir lloc a la basílica després de la missa conventual. L'Orfeó es va situar davant l'altar major, mentre la senyera era portada per l'esposa del Mestre i els seus fills. El Pare Abat va sortir a rebre'ns. A continuació, el president de l'entitat va llegir unes breus paraules en què manifestàvem la voluntat d'aquesta ofrena:

"En vida, el Mestre va formular el desig de fer donació de la senyera a la Mare de Déu de Montserrat per tots els favors rebuts i per la gran estima que ell li tenia. I avui us l'oferim amb tot l'afecte i humilitat, tal com va voler el Mestre, i et demanem, oh Mare, que la guardis i que amb ella ens siguis llum i guia des de Montserrat en el nostre caminar de cada dia".

Després, allà mateix i sota la direcció de David Malet, l'Orfeó Laudate va cantar l'"Ave Maria" de Tomás Luis de Victoria, "A Hymn to the Virgin" de B. Britten i la Cantata BMW 140 de J. S. Bach.

Vam acabar la jornada amb un dinar de germanor, un parlament d'Edmon Colomer i la interpretació d'"El cant de la senyera", que va ser dirigit per Jordi Colomer, com a comiat.

Ramon Platz

LXXXV aniversari de l'Orfeó Atlàntida

El dia 15 de maig, l'Orfeó Atlàntida va fer vuitanta-cinc anys. Aquesta entitat coral, fundada l'any 1926 al barri barceloní d'Hostafrancs, s'ha consolidat plenament i ha sabut adaptar-se amb èxit a les diverses èpoques i als canvis socials.

Ha arribat a assolir un nivell de qualitat molt alt, gràcies a l'esforç i al desig constant de perfeccionament. El seu director, Milén P. Panayótov, sap transmetre als seus integrants els coneixements i tota la qualitat que cal.

El concert d'aniversari es va celebrar a la Sala Oriol Martorell de l'Auditori de Barcelona, amb la col·laboració del Cor Dyapason i l'Orquestra de Cambra de l'Empordà.

El programa fou el següent:

1a part

Otche nash	N. Kedrov
Nine otpushtáeshi	D. Khrístov
Airiños da miña terra	C. Taltabull (soprano solista: Meritxell Forner)
Canción de mendigo	C. Taltabull (baríton solista: Miquel Cuatrecasas)
Amor mariner	M. Oltra
La sardana de les monges	E. Morera (direcció: Murat Khúpov)

ORFEÓ ATLÀNTIDA i COR DE CAMBRA DYAPASON

Direcció: Milén P. Panayótov

2a part

Catalanitat	Valentí Miserachs
Glossa sobre "El cant de la senyera" i "L'emigrant" (L. Millet i A. Vives)	
Orquestració de Carles Coll	
Sonata núm. 1	G. Rossini

(Moderato, Andante, Allegro)

ORQUESTRA DE CAMBRA DE L'EMPORDÀ

Direcció: Carles Coll

Messa di Gloria G. Puccini

(Missa per a cor, solistes i orquestra)

ORFEÓ ATLÀNTIDA, COR DE CAMBRA DYAPASON I ORQUESTRA DE CAMBRA DE L'EMPORDÀ

Tenor solista: Alexander Ternianov

Baríton solista: Guillermo Domènech

Director del cor: Milén P. Panayótov

Direcció: Mons. Valentí Miserachs

Director del Cor de Cambra Dyapason: Teodor Roura

Director adjunt de l'Orfeó Atlàntida: Murat Khúpov

XIV Cicle de Cors i d'Orquestres Universitàries. Concert de clausura

El dissabte 14 de maig, a les 11 del matí, el Paranif de l'edifici històric de la Universitat de Barcelona acollí el concert de cloenda del XIV Cicle de Concerts de Cors i Orquestres Universitàries 2010-2011, que organitzen la Delegació de Pastoral Universitària i l'Arquebisbat de Barcelona, al qual van assistir personalitats destacades del món universitari i cultural de Catalunya.

Hi van participar els cors següents: Cor Magister Arte (director, Manuel Cabero), Cor Blanquerna i Coral Preludi d'Amics de la Unesco (director, Ramon Vilar), Coral de la Facultat de Biologia de la UB (director, Raimon Romaní), Cor de la Universitat Ramon

Llull (director, Esteve Nabona), Cor de la Universitat Pompeu Fabra (director, Enric Azuaga), Cor de la Universitat de Barcelona (director, Jordi-Lluís Rigol), Cor Argentum de la Facultat de Química de la UB (director, Víctor Frigola) i Cor de la Universitat Autònoma de Barcelona (director, Poire Vallvé).

Al final es dedicà un homenatge a Joan Maragall, en el marc de les celebracions del seu centenari, a càrrec del cor La Cava dels Sons - Espai von Balthasar, dirigit per Enric Azuaga.

El concert acabà amb l'actuació conjunta dels cors, que interpretaren el *Salm 18* de Benedetto Marcello (1686-1739).

XXVIII Setmana de Cant Coral a l'Hospitalet (SCCL'H)

La Setmana de Cant Coral a l'Hospitalet és un esdeveniment musical que té una periodicitat anual i l'organitza l'entitat constituïda per la Coral Heura, la Coral Elisard Sala i la Coral Xalesta, totes tres de l'Hospitalet de Llobregat.

L'any 2007 va obtenir el premi Ciutat de l'Hospitalet de les Arts i la Cultura, que concedeix l'Ajuntament.

En aquesta 28a edició anual consecutiva de concerts de música coral hi han pres part sis cors capdavanters del moviment coral català, que hi han presentat propostes musicals d'alt nivell.

Els concerts es van celebrar els dies 27, 28 i 29 de maig i 3, 4 i 5 de juny del 2011 a l'Auditori Barradas.

Hi participaren els grups corals següents: Cor Vivace (direcció: Tomàs Rosado), Cor Femení Voxalba (direcció: Elisenda Carrasco), Camerata Impromptu Barcelona Filharmonia (direcció: Daniel Antolí), Cor Ariadna de l'Agrupació Cor Madrigal (direcció: Gemma Tatay), Fòrum Vocal (direcció: Xavier Sans) i Capella Polifònica de Girona (direcció: Pere-Mateu Xiberta).

La Setmana es realitza amb la col·laboració de l'Àrea d'Educació i Cultura de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.

XC aniversari de l'Orfeó Badaloní

Des del dia 28 de març, diada de l'Ascensió del 1921, a les quatre de la tarda, al local social de Gent Nova, han passat noranta anys. En aquell dia i moment, mentre el mestre Botey estava preparat per a dirigir el primer cant (un coral de la *Passió segons sant Mateu*), el secretari donava fe del naixement de l'Orfeó Badaloní, en presència dels gairebé dos-cents cinquanta cantaires que formaven la massa coral.

El diumenge 29 de maig d'aquest 2011, al Teatre Principal, es va fer un concert molt variat que commemorava aquest esdeveniment fonamental en la vida social de Badalona. S'hi cantaren diverses peces corals, acompanyades per un grup de músics.

El nostre entusiasme i les nostres ganes de cantar han quedat d'aquesta manera reforçades per, almenys, noranta anys més.

Uns quants aniversaris... amb interseccions

Cor Llevant, 45 anys - Coral Bonanova, 25 anys - Cor de Cambra I Dilettanti, 10 anys - Coral Infantil L'Espurna, 45 anys - Coral Mata de Jonc, 30 anys

Entre tots, 155 anys.

La peculiaritat d'aquestes corals i dels seus aniversaris és la intersecció.

Llevant, L'Espurna i Mata de Jonc les dirigeixen Maria Teresa Giménez i Esther Doñate. I Esther Doñate dirigeix també I Dilettanti i Bonanova.

De manera que, a l'hora de plantejar-se com celebrar un segle i mig de cantúria, va semblar oportú oferir dos concerts importants, durant el mes de juny del 2011.

En el primer, el dia 5 de juny, a la primera part, Llevant, I Dilettanti i Bonanova van cantar individualment obres d'Elgar, Rheinberger, Sermisy, Encina, Anón i Fletxa, i a la segona part

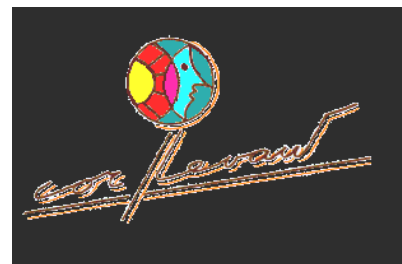

vam cantar tots conjuntament el *Gloria* de Vivaldi, amb solistes i acompanyament d'orquestra. El públic, molt nombrós, va aplaudir a cor què vols.

Transcrivim a continuació els textos que van llegir cadascun dels cors, com a presentació, abans de començar a cantar.

“Cor Llevant”

»El mes de gener del 1966, la Maria Teresa Giménez va fundar el Cor Llevant dins de la família de la Coral Sant Jordi. Era un cor intermedi, format per veus blanques. Poques al començament, però aviat van créixer fins a arribar a comptar amb una cinquantena de cantaires. El 1981 es va convertir en un cor mixt, i dos anys més tard va deixar de ser un cor intermedi i es va transformar en un cor adult per poder seguir el seu propi camí.

»El Cor Llevant ha estat bressol d'amistats i amors, alguns perduts, d'altres ben vius, i qui sap si algun encara per sorgir. Molts i moltes ens hem fet grans amb la coral, d'altres ja hi hem arribat prou crescuts. Molts i moltes cantaires han estat en aquesta gran família i sempre en formaran part, tant els que encara retrobem de tant en tant com aquells que ens han deixat.

»Com a part de les nostres vides, en aquests 45 anys hem compartit notes i partitures, consonàncies i dissonàncies, tons i sortides de to, polifonies i afonies, diatòniques, tòniques i cerveses, acords i desacords, pauses i presses, bemolls, sostinguts i notes insostenibles, adagios i alegries, ritmes i arítmies, corxeres i fuses en interpretacions a voltes rodones, d'altres negres o difuses, anacrusis i viacrucis, cànon i quotes, silencis i confidències i, sobretot, dimarts, molts dimarts, en espais diversos: escenaris, taules i sobretalles. Hem compartit músiques amb gent de molts llocs de Catalunya, Espanya i Europa, i cada cançó ens ha fet aprendre i créixer una mica. Des de batejos a funerals, des de les actuacions més solemnes a incursions furtives a karaokes, des de música litúrgica fins a ritmes de dansa, d'interpretacions puristes a adaptacions lúdiques absolutament inconfessables, de la majestuositat del Palau als concerts de carrer sota un fred hivernal, tot plegat suma un munt de records i de vivències que ens acompanyaran sempre.

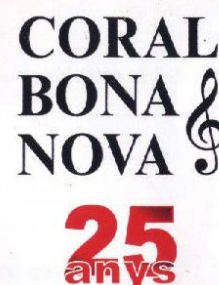
»Aquest llarg camí ple d'experiències l'hem d'agrair a la Teresa, que no només va fundar el Cor, sinó que el segueix dirigint sense perdre l'empenta i la il·lusió del primer dia, que tanta admiració ens produeix i que ens segueix encomanant fins allà on som capaços de seguir-li el ritme. I, en els darrers anys, fent-ho de forma compartida amb l'Esther, hereva d'aquesta passió que assegura la continuïtat del Llevant.

»És gràcies a la llavor plantada per la Teresa ara fa 45 anys que tots nosaltres som avui aquí, i ens plau agrair-li i celebrar-ho fent el que tant ens agrada: cantar."

“Coral Bonanova”

»Quan alguna cosa arriba a fer 25 anys és que darrere, empenyent-la, hi ha hagut molts elements que l'ha ajudada a arribar-hi. Però l'empenta forta i continuada la dóna la il·lusió de ser, de seguir, d'anar creixent i d'anar aprenent dia a dia. I és aquesta il·lusió allò que ens empeny a seguir, allò que ens ha empès a continuar.

»I és per això que la petita història d'aquests 25 anys de la Coral Bonanova no és altra cosa que la història d'una il·lusió. D'una il·lusió que avui celebra l'assoliment d'aquesta fita i es veu fortament complaguda perquè ho fa amb la companyia del Cor de Cambra I Dilettanti, que celebra el seu desè aniversari, i del Cor Llevant, que celebra el seu 45è, veterana formació fundada per la Teresa Giménez, guardonada amb la Creu de Sant Jordi per la seva valuosa aportació al món coral i important referent en el món de la música coral.

»Va ser ara fa 25 anys que l'Agnès Sarmiento, estudiant de cant i llavors responsable de la música d'aquest col·legi [La Salle Bonanova], va proposar la formació d'una coral de pares i de professors.

»I així va començar aquesta coral. La seva formació musical va fer que iniciéssim el cant coral cuidant amb especial cura el tractament de les veus...

»Al cap de poc temps i durant els següents 20 anys, la direcció la va exercir Violant Sarrà, que també va cuidar molt el tractament de les veus per tal que la coral obtingués un so diferent, amb més volum.

»Amb ella vam anar enriquint el repertori i vam anar cantant peces de més dificultat i vam iniciar sortides fora de Catalunya. La feina la va obligar a deixar definitivament la coral...

»Va fer una tasca molt remarcable des del punt de vista de tècnica vocal, aconseguint dotar la coral d'un punt important de musicalitat.

»I vam haver de substituir la seva absència. I, magníficament assessorats, vam demanar-ho a l'Esther Doñate, que dirigia el Cor de Cambra I Dilettanti i era també directora, conjuntament amb Teresa Giménez, del Cor Llevant.

»La seva acceptació va marcar un important punt d'inflexió, ja que va dotar la coral de la disciplina necessària de cara al pla musical que ella ens reservava.

»I és que l'Esther ha sabut potenciar allò de bo que va trobar i ha enriquit alhora el nostre repertori posant-lo en un nivell notablement superior.

»I és important que ho va fer i ho fa amb les idees ben clares, unint a la seva esclatant cordialitat la necessària energia per anar tirant endavant...

»I així podem avui oferir aquest concert, preparat amb immensa il·lusió i treballat a consciència.

»Agraïm a la Teresa Giménez la seva companyia el dia d'avui i agraïm al Cor de Cambra I Dilettanti i al Cor Llevant que uneixin les seves veus amb les nostres en el *Gloria* de Vivaldi.

»Gràcies companys, gràcies, amics...

»I no vull acabar sense retre públic agraïment al Col·legi La Salle Bonanova pel suport i l'encoratjament que sempre hem rebut de la Direcció al llarg d'aquests anys.

»Perquè, amics, quan una obra arriba a fer 25 anys vol dir que darrere, entre els molts i variats elements i persones que l'han ajudada empenyent-la, hi ha ben palesa una important càrrega de dedicació il·lusionada i, sobretot, hi ha l'empenta decidida d'una cordial companyonia.

»Moltes gràcies!!"

“Cor de Cambra I Dilettanti”

»L'any 2010 va ser una data molt significativa per a I Dilettanti: havien passat, quasi sense adonar-nos-en, deu anys des dels primers assajos. La nostra primera dècada, etapa que volíem celebrar de forma joiosa, acompanyats de veus amigues i de música magnífica.

»Efectivament, l'obra d'Antonio Vivaldi ha convocat esforços de celebració per a tres formacions que volíem significar la data amb un nou repte: el *Magnificat*, amb solistes i orquestra.

»En primer lloc volem manifestar el nostre agraïment per l'acollida i el suport que ha tingut aquesta iniciativa per part de la Direcció de La Salle Bonanova i també l'assistència de representats del districte, de la FCEC, del professorat i de pares d'alumnes i tots els amics que han volgut acompanyar-nos. El nostre reconeixement al Cor Llevant i a la Coral Bonanova, i les felicitacions pels seus respectius aniversaris.

»El Cor de Cambra I Dilettanti neix com a resposta d'un grup de cantaires a la necessitat i la il·lusió de gaudir d'un repertori de música polifònica antiga, del Renaixement i el Barroc.

»Durant el curs 1999-2000, els contactes entre components de la Coral Bonanova i alguns participants d'altres formacions del districte de Sarrià-Sant Gervasi donen peu a la formació d'I Dilettanti sota l'impuls i la direcció d'Emilio de la Linde.

»I Dilettanti pren el nom i l'esperit d'aquells músics venecians de finals del segle XVII que eren nobles i patricis, com Tommaso Albinoni, Bonporti o Alessandro i Benedetto Marcello, que signaven les seves composicions com a «musicò dilettante», assenyalant així que ho feien tan sols per autèntic plaer, tot distingint-se dels professionals que havien fet de la música un mitjà de vida. Com ells, no pretenem viure *de* la música, sinó viure *amb* la música i... gaudir-ne.

»El nostre primer concert de presentació va tenir lloc la primavera del 2002 sota la direcció de Xavier Vilajosana.

»A partir de la incorporació d'Esther Doñate com a directora, l'any 2003, el nostre Cor aconsegueix una estabilitat en la formació i un progrés en la interpretació, consolidant un programa que ha crescut productivament i creativament fins a l'actualitat. I que esperem seguir perfeccionant per molt de temps.

»Al llarg d'aquests anys hem estat presents diverses temporades al Maig Coral de la FCEC, a la Primavera Coral del districte, al Festival de Música Antiga del Carmel, a la campanya "Nadal al carrer" de Barcelona, i també hem cantat a Granollers, Rupit, Mollerussa, Tossa de Mar, Camarasa... i esperem fer-ho properament a Itàlia.

»Gràcies a tothom per acompanyar-nos i desitgem que en seguiu gaudint."

El 19 de juny, es va fer el segon concert, amb les corals de la Maria Teresa Giménez: L'Espurna, Llevant i Mata de Jonc.

I Mata de Jonc l'ha resumit en aquestes línies:

“Mata de Jonc”

»Cada cinc anys ens toca gran celebració... I dic «gran» perquè, juntament amb el Cor Llevant, la coral infantil L'Espurna, creada el mateix any, el 1966, i la Coral Mata de Jonc, «filla» (sí, sí, filla!) d'aquesta entitat coral d'infants, va començar a funcionar quan els petits estaven a punt de celebrar els 15 anys... I encara cantem!

La
Mata
de
Jonc

»Ienguany, per tal de festejar conjuntament amb les altres dues entitats els nostres 30 anys d'existència –amb L'Espurna ja ho fem cada final de curs– vàrem cantar plegats el passat 19 de juny a la parròquia de Sant Ildefons de Barcelona.

»El concert, amb l'església plena, va permetre tant al públic com als cantaires de totes tres entitats, fer-se càrrec del seu treball i del nivell i d'interpretació. El repertori, ben variat, per cert –obres populars, d'autors catalans, i des de Praetorius i Gluck fins a Elgar, Britten i Raimon/Oltra–, va permetre a tots «viatjar» en el temps i als indrets més propers o

allunyats... Per part nostra, la *Miss*a d'Eugene Butler va ser el «gran repte» d'aquest curs... Esperem seguir per aquest camí!

»I com sempre, vàrem acabar retent homenatge a Joan Maragall, en aquest any commemoratiu de la seva mort, interpretant conjuntament amb el públic un petit cànon alemany, amb la lletra tan adient per a l'època de l'any:

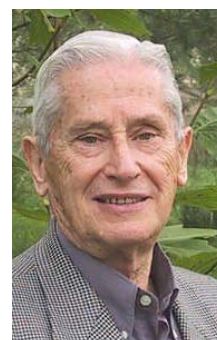
*La ginesta altra vegada
La ginesta amb tanta olor...*

»Per a les corals, les directores i els cantaires ha estat una molt bona experiència. A veure què passarà d'aquí a cinc anys, que hem posat el llistó molt alt.

Les corals de la intersecció

Seixantè aniversari de la creació i del primer concert del Cor Madrigal de Barcelona. Homenatge a Manuel Cabero

Al cap de seixanta anys del seu primer concert, que va ser el dia 1 de juliol de l'any 1951, el Cor Madrigal va oferir un concert commemoratiu, que ahora anava dedicat a qui en va ser el fundador i durant molts anys director, Manuel Cabero. El concert es va celebrar al Palau de la Música Catalana el divendres 1 de juliol d'enguany, clausurant l'edició de la recuperació d'un cicle de concerts corals organitzat per l'Orfeó Català, en el qual va ser el cor català convidat.

El concert del Cor Madrigal, dirigit per Mireia Barrera, va començar amb una primera part d'obres de l'escola montserratina: "O Caelistis Norma Vitae", d'Ireneu Segarra, "Tres antífonas marianes", de Joan Cererols, amb acompanyament de viola de gamba i orgue, i "Dos responsoris de Setmana Santa", de Bernat Vivancos. A la segona part va interpretar peces de Benet Casablanca: "Jo tem la nit", per a cor i piano; de Josep Lluís Guzmán, dues peces sobre poemes de Miguel Hernández: "El sol, la rosa y el niño" i "Por tu pie, la blancura másailable"; de Joaquim Serra, "Capvespre", i el concert acabà amb cinc obres de Xavier Montsalvatge per a mezzosoprano i cor: "Il pianto della Madonna", "Chévere" i tres de les *Canciones negras*: "Punto de habanera", "Canción de cuna para dormir a un negro" i "Canto negro".

Durant el concert es va fer un homenatge al fundador i durant molts anys director del Cor Madrigal, Manuel Cabero, que va rebre el reconeixement de l'Orfeó Català, de la Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC) i del mateix cor. En Manuel va agrair aquest reconeixement fent un repàs de la seva llarga carrera i esmentant les persones que l'han influït més profundament en la seva trajectòria artística: Manuel Oltra, Montserrat Pueyo, que fou la seva esposa... El mestre Cabero va ser convidat a dirigir una peça fora de programa, "Les neus que es fonen", sardana d'Enric Morera, que va cloure el concert.

Montserrat Tous i Alsina: tota una vida dedicada a la música, i especialment al cant coral

L'1 de juliol passat va tenir lloc el comiat de la Sra. Montserrat Tous i Alsina com a directora de l'Orfeó de Sants, amb motiu de la seva jubilació.

A l'església de Sant Medir, de Barcelona, va dirigir el seu darrer concert, un concert ple d'emocions per al qual, primerament, va escollir quatre obres de compositors molt vinculats a l'Orfeó: Antoni Pérez Moya, Elisard Sala, Enric Ribó i Jordi Velázquez. Els tres primers van ser directors de l'Orfeó de Sants i, alhora, mestres seus, i en Jordi Velázquez és el seu fill i va cantar a l'Orfeó durant molts anys.

Després d'aquesta introducció, l'Orfeó va interpretar *Hymne*, de F. Mendelssohn, *Zigeunerlieder*, de J. Brahms, i *Laudate Dominum*, de W. A. Mozart, entre altres obres de compositors com C. Saint-Saëns i J. Offenbach, com a resum de l'ampli repertori cultivat durant la llarga trajectòria de la Sra. Montserrat Tous al capdavant de la direcció de l'Orfeó, de gairebé trenta anys.

Com a directora de l'Orfeó, ha portat la música popular catalana arreu d'Europa. També ha dirigit diverses misses de Haydn i Mozart, el *Magnificat* i el *Gloria* de Vivaldi i el *Salm 42* de Mendelssohn, entre altres composicions. Ha treballat els *Carmina Burana* de Carl Orff i un seguit d'obres populars, d'autors catalans i d'arreu del món.

Amb ella al capdavant de la direcció, l'Orfeó ha fet gires per Itàlia, França, Andorra, Luxemburg, Holanda, Bèlgica i Alemanya. Així mateix, en l'època en què ha estat dirigit per Montserrat Tous, l'Orfeó ha participat en els festivals de Hellbrunn de Salzburg, en les festes del 850è aniversari de la fundació de la capital russa, amb sengles concerts a Moscou i Sant Petersburg, i ha cantat a la missa major

dominical a la basílica de Sant Pere del Vaticà.

La seva dedicació a l'Orfeó de Sants data de ben joveneta, i és que en l'època d'estudiant ja col·laborava amb els seus directors acompanyant al piano, mentre aprofundia els estudis pedagògics i de direcció coral.

La seva trajectòria ha estat progressiva: l'any 1961 va ser mestra auxiliar dels cors infantils. Després, va ser directora i responsable de la secció infantil, i més endavant del grup juvenil, sense deixar de cantar a l'Orfeó.

El mes de gener del 1982 va assumir la direcció de l'Orfeó de Sants.

Anteriorment, ja havia substituït el mestre Ribó en algunes ocasions i també compartien la direcció en molts concerts.

Al començament dels anys vuitanta es va posar en marxa l'Escola de Música de l'Orfeó, de la qual va ser la directora fins al curs 2009-2010. Alhora, ha impartit classes de música en diverses escoles de Barcelona.

Tot això es tradueix en moltes hores dedicades a l'Orfeó, i per aquest motiu l'entitat va voler agrair-li-ho amb aquest concert entranyable al qual també van assistir antics cantaires i representants d'entitats i d'altres corals del barri, així com la presidenta de la FCEC.

Lluís Gómez

Coral Cantiga: "Serenata d'estiu"

El final de temporada de la Coral Cantiga ha estat d'allò més variat i interessant. La Coral va preparar "Serenata d'estiu", un programa d'obres de música anglesa del tot adients per a interpretar-les a l'aire lliure i en una atmosfera distesa.

Integraven el programa des de grans clàssics anglesos (harmonitzats per Parry, Stanford i Rathbone, entre d'altres) fins a cançons de caràcter lleuger i estiuenc (obres populars angleses, *negro-spirituals* i cançons *pop* i ballables).

Una gran part d'aquest repertori ha estat arranjat per a cor mixt pel músic anglès Jonathan Rathbone, un dels compositors i directors de cor més populars al seu país, i va ser ell mateix el director invitat en els dos concerts d'aquest estiu en terres catalanes. Rathbone va dirigir noves i magnífiques adaptacions de peces populars ben conegudes ("Nobody knows", "Swing low" o "La cucaracha", entre d'altres), que van ser molt aplaudides pel públic assistent als concerts.

Durant el concert realitzat a l'església de la Mare de Déu del Roser de Barcelona, la Coral Cantiga va voler tenir present el fundador de la Coral, Leo Massó i Bilbeny, que ens havia deixat pocs dies abans, el dimarts 28 de juny del 2011.

En suma, una proposta atractiva i refrescant per als mesos d'es-

tiu, amb arranjaments d'una qualitat tècnica molt exigent i un contingut musical espectacular

DEMARCACIÓ DEL MARESME

XXXV aniversari del Cor Madrigalista de Mataró

El Cor Madrigalista de Mataró va ser fundat l'any 1975, sota la direcció de Salomé Esquerra, aplegant alguns excantaires del Cor Madrigalista d'Illuro, fundat per Cristòfor Taltabull, del qual recollia l'herència musical.

El Cor col·labora sovint en els actes que organitza la Federació Catalana d'Entitats Corals, a la qual està associat des de l'any 1990.

Les seves actuacions arreu de Catalunya han estat nombroses, com també ho són les col·laboracions amb altres entitats culturals. Actualment aplega una quarantena de cantaires i participa activament en la programació cultural

de la ciutat de Mataró.

Tot celebrant el seu trenta-cinquè aniversari, i amb la col·laboració de l'Orquestra de Cambra Canticela, el Cor Madrigalista va interpretar el *Gloria mundi, gloria Dei*, d'Antonio Vivaldi, dirigit per Jordi Guri. El concert es va fer al Teatre Monumental de Mataró el dissabte dia 11 de desembre del 2010.

DEMARCATIÓ DE L'OSONA-RIPOLLÈS-CERDANYA

Vint anys del contrapàs llarg "El Divino" de Sant Vicenç de Torelló

És un goig correspondre a la proposta adreçada a la Coral Lloriana, de Sant Vicenç de Torelló (Osona), membre de la FCEC des de fa setze anys, per tal que expliquem quelcom sobre la festa del contrapàs llarg "El Divino" que l'Agrupació Cultural d'aquest poble organitza cada any el dissabte vigília de Rams al vespre i en la qual participa el nostre grup coral com a secció que pertany a l'esmentada associació.

Cant conjunt a la plaça del Castell

Aquest any ja en fa vint que va ser presentada a Sant Vicenç una recuperació d'aquesta antiquíssima peça de la cultura popular catalana. Va ser un treball que tingué el mèrit d'escenificar el contrapàs llarg en la seva versió integral, el cant i la dansa, la qual cosa no tenia precedents en el segle XX. Només tenim constància de mostres esporàdiques de restauració de la dansa acompanyada amb música de cobla, a la manera dels darrers temps en que era tradició popular, abans que aquesta es perdés, en la segona meitat del segle XIX. Però per a entendre bé tot això potser convé fer una aproximació al que és el contrapàs llarg.

El contrapàs ens ve de temps enllà com una dansa que es ballava en col·lectivitat, d'aparença semblant a la sardana, i a la qual, salvant les diferències, s'atribueix de ser-ne l'antecedent històric –veiem que com més es reula en el temps, l'aire i la manera de ballar la sardana més s'assemblen al contrapàs. Aquest, però, es disposa obert en mitja rotllana o *rest*, dirigida per un *cap* i un *cua* dansers en els seus extrems, i ofereix altres moviments que s'afegeixen als punteigs o *seguits*; en són els principals els *girats* i les *rodes* o *rodades* que el fan desplaçar-se majoritàriament en el sentit de les busques del rellotge, i no es tracta de resoldre'l únicament amb el repartiment de punts, sinó que en acabar-lo hom haurà tornat al mateix lloc exacte on havia començat, després de fer una volta sencera a la plaça. D'això se'n diu "treure el contrapàs", a consciència d'haver-ne seguit meticulosament totes les regles en el transcurs dels deu minuts llargs, sense interrupció, que dura.

Però, quines són aquestes regles que als ulls del neòfit poden resultar incomprendibles? Per què tan llarg i d'una irregularitat misteriosa, fins i tot incongruent amb el que seria el fet lúdic de dansar? La primera gran diferència conceptual del contrapàs llarg és el cant que li és propi. Aquest cant, de tradició oral, surt d'un text sobre la Passió de Jesucrist que apareix documentat des del segle XVI o XVII amb el títol de "*Divino a la Passió de Christo Senyor nostre al to de Contrapàs Llarch*". El cant és, en el fons, la regla, allò que condiona tots els seus moviments i que en domina

totes les parts.

El contrapàs llarg, provinent de les comarques del lle-vent i del nord de Catalunya, s'estengué àmpliament en una determinada època per una bona part del territori català.

El cant del "Divino" i el poble de Sant Vicenç de Torelló

Amb el nom de "divinos" era conegut un gènere de cançons tradicionals de caràcter pietós que es canta-ven per Quaresma i Setmana Santa, moltes de les quals van ser recollides en fulls impresos de distribució po-pular. El del contrapàs llarg, però, sobtava per la seva categoria, que el feia destacar d'altres. S'hi fa evident, en tot cas, que el seu creador, anònim, era una persona culta, versada en els fets de la Passió i d'una forta inspiració educativa. En el text es detecta l'estructura de les passions clàssiques i l'antiga manera de recitar-les: "Exhortació", "Relat de la Passió de Crist" i "Recordato-ri- penediment del pecador", i preveu la intervenció de tres clergues: un que fa de cronista o evangelista, un altre de Jesucrist, el tercer de turba i algun altre personatge; en aquest cas, Pilat.

L'existència d'aquest cant complet la justifiquen, doncs, els documents; per contra, a l'entrada del 1900 res no avalava amb certesa la música i els ritmes amb què havia d'expressar-se la totalitat del text. Com a màxim, en alguns "divinos" constava un mapa molt especial de com ballar la dansa; però enlloc cap pentagrama, potser per causa de la seva transcendència popular. Evidentment, es conservaven melodies del contrapàs llarg escrites per a cobles reduïdes, però si aquelles havien emanat de l'antic cant, els seus successius notadors-intèrprets s'havien encarregat de viciar-les i de simplificar-ne els ritmes prou per a no adaptar-se sinó a uns pocs versos del "Divino". Tot això que hem dit, hom creu que va influir en l'opinió, força estesa, en el sentit que mai no havia estat realment cantat, sinó recitat, fins i tot com a recurs mnemotècnic per a recordar els passos de la dansa. Més enllà del cant i el seu enigma, també restava la dificultat de precisar com s'havia ballat, superant les múltiples adaptacions locals, per escassetat de testimonis vius, o de ben segur, influïts per les derivacions reduïdes del contrapàs, com són el *contrapàs curt*, el *cerdà* i el *porsígola*.

Per als estudiosos de l'època, hereus encara de l'impuls de la Renaixença, el contrapàs llarg esdevingué un mite; de fet, presentava tots els ingredients per a ser-ho. I també era un repte. Un dels seus cercadors va ser Francesc Pujol i Pons, home de treball meticulós i solvència musicològica, que l'any 1904 va tenir la sort afegida de poder escoltar el cant del "Divino" de la veu de Miquel Puigbò i Farrés, de sobrenom "Quel de la Munda", un antic cornamusaire de setanta-set anys, vilatà de Sant Vicenç de Torelló, experiència de la qual sorgí la versió més completa que se'n coneixia, com afirma, amb una fidelitat musical i expressiva inèdita. Amb aquest llegat recollit *in extremis* per Francesc Pujol (en "Quel" moriria al cap de tres anys), es consolida plenament com un cant sil·làbic, de caràcter modal, amb reminiscències de cant pla. La música alterna fragments de ritme binari (2/4, 6/8) amb uns altres de ternaris (3/4, 3/8, 9/8).

A partir d'aleshores, el mestre Pujol va portar el seu treball i les seves tesis fins a les últimes conseqüències; així, el va presentar, ja com a director de l'*Obra del Cançoner Popular de Catalunya*, al Congrés Internacional d'Història de la Música celebrat a Viena

l'any 1927, on va poder comunicar el seu pensament sobre el contrapàs llarg i apuntar, finalment, que podria tractar-se de la deixa d'un drama litúrgic representat inicialment en el clos de les esglésies en l'edat mitjana. El contrapàs llarg presentat per Pujol va ser reconegut per tots els congressistes com una de les produccions folkloricoreligioses més importants del món que es coneixien en aquells moments.

Queda entesa, doncs, la vinculació de Sant Vicenç de Torelló amb "El Divi-no". Aquest document i la seva filosofia, que consta en el primer volum (*Materials*) de l'*Obra del Cançoner* i que en els temps difícils que seguirien va ser conservat a l'Abadia de Montserrat, és el que un dia es va desvetllar al nostre poble; no podia ser d'altra manera. Francesc Pujol sempre havia fet esment, fins i tot a Viena, del valor determinant per al seu treball que ha-via suposat escoltar en "Quel de la Munda". També en foren conscients les autoritats culturals de l'Abadia. Odiló Planàs havia cantat "El Divino" en alguns dels actes litúrgics de la comunitat de monjos, i va ser finalment el torellonenc Sebastià Bardolet, un jove músic format a Montserrat, qui el va fer públic en una actuació a la vila de Torelló, l'any 1981.

Així va ser com, enmig d'una nova embranzida favorable a la recuperació dels valors tradicionals i populars de Catalunya, cap a la dècada dels vuitanta, va anar creixent l'interès pel contrapàs llarg en els ens culturals de la vall del Ges. Davant la possibilitat d'una reconstrucció moderna d'aquesta peça, l'Ajuntament de Sant Vicenç de Torelló va donar tot el seu suport per a fer-ne realitat l'escenificació, amb caràcter solemne, el vespre de l'11 de maig del 1991.

L'equip de recerca i treball, format pel mateix Sebastià Bardolet, director del cant, i el coreògraf Agustí Ros, conjuntament amb Àngel Marginedas, es va centrar en com el cant del "Divino" havia de prendre el protagonisme, solemne, audible i entenedor, sense amaneraments. Va ser cantat per una quinzena d'homes, acompanyats únicament per tres timbals i una flauta. A la plaça el van escenificar setze persones (homes i dones) mitjançant una dansa d'estètica molt austera, pausada; una versió adaptada en què cada punteig i moviment pogués marcar, síl·laba per síl·laba, les paraules del cant, amb respecte absolut a totes les parts de l'antic contrapàs i a la seva quadratura final. Descomptant un ballet contemporani incorporat per Agustí Ros a l'espectacle, tots els cantaires i dansaires del contrapàs estricte eren gent voluntària de Sant Vicenç i els pobles veïns.

En la tradició anual que n'ha fet el poble de Sant Vicenç, el contrapàs és pràcticament un calc d'aquell que va ser presentat el 1991, fins i tot en el vestuari actual, dins els colors negre i/o blanc. La festa s'articula en dues parts: comença amb una presentació a manera de cercavila pels carrers del poble, en el curs de la qual s'alternen els dos cors locals, la Coral Lloriana i la Lloriana Jove, i s'aturen a les places per oferir diversos cants adients a les diades. El seguici, encapçalat per dos portadors d'atxes enceses i el so greu de nou timbals, finalitza el seu recorregut i els cants a la plaça de l'Església. Aquí mateix comença la segona part, amb un interludi de to cerimoniós durant el qual s'encenen amb el foc de les atxes una sèrie de fanals antics recuperats del poble i distribuïts per l'entorn. Tot seguit s'obre pas a la interpretació i escenificació del contrapàs llarg "El Divino". En acabat, s'ofereix, com a comiat als assistents, un branquilló de llo-rer al qual va lligada una "papa" (figura de galeta que ha estat costum penjar dels rams i palmes que s'han de beneir el diumenge), aquesta amb la silueta dels fanals antics.

Josep Sellarès A. C. Sant Vicenç de Torelló - Amics del Contrapàs Llarg / Coral Lloriana

DEMARCATIÓ DE PENEDÈS-ANOIA-GARRAF

La Coral Laroc de Vilafranca, al 31è Festival Chorus de Peccioli (Toscana)

A finals del mes de maig passat, la Coral Laroc de Vilafranca del Penedès es va desplaçar a Itàlia, concretament a Peccioli, prop de Pisa.

La sortida es plantejava amb tres objectius, el primer dels quals era la participació en el 31è Festival Chorus, una trobada que constava de diversos concerts, celebrats entre el 25 de maig i el 15 de juny, i en què prenen part corals de diferents països, incloent-ne una de nord-americana. La Coral Laroc va cantar-hi el dissabte 28 de maig, en un concert en què també participaven tres corals italianes, una de les quals era la Corale Valdera, l'organitzadora del festival. La Laroc va ser la darrera de les formacions a actuar, i ho va fer amb un repertori força animat que comprenia temes de Sting o Randy Newman, entre d'altres, i que va obtenir una molt bona acollida del públic. Les corals italianes havien interpretat, sobretot, música religiosa i del Renaixement.

El segon objectiu del viatge era l'intercanvi amb la coral de Peccioli, que esperem que ens torni la visita durant l'any 2012. En aquest sentit, la convivència va ser molt bona, concretada sobretot en els dos sopars que vam fer conjuntament. Cal esmentar que una de les cantaires de la coral italiana és una catalana de Riudoms, que ens va venir a buscar a l'aeroport de Milà i ens va fer d'amfitriona, la qual cosa va facilitar l'acollida i la comunicació. Un altre dels cantaires ens va acompanyar a Florència i va fer de guia turístic per als més interessats en l'aspecte artístic de la capital de la Toscana.

El tercer aspecte que cal subratllar és que el viatge era una fita destacada dins del programa d'activitats dels vint anys de la Laroc. Ens l'havíem plantejat més aviat com un regal d'aniversari, i per això vam buscar un lloc que fos atractiu no tan sols per a cantar-hi sinó també per a visitar-lo. Des d'aquest punt de vista, la Toscana era un destí ideal, que vam aprofitar per a passejar-nos per Pisa, un divendres, amb un petit ruixat inclòs, i per Florència, el dissabte, en un dia esplèndid.

Com a anècdota més destacada del viatge cal esmentar que coincidia amb la final Barça-Manchester de la Lliga de Campions de futbol. Podem assegurar que a Florència no érem els únics, ni de bon tros, que passejàvem banderes blaugrana. El dissabte al vespre, el partit coincidia amb l'hora del concert, però com que actuàvem els últims, quan vam cantar ja sabíem que el Barça havia guanyat (alguns cantaires s'havien escapat al bar de la cantonada per seguir el partit), i aquest va ser un motiu més de celebració en el sopar posterior, en el qual els nostres amfitrions van tenir el detall de decorar el pastís amb un escut del Barça.

DEMARCATIÓ DE LES TERRES DE L'EBRE

Música sud-africana a Xerta

La millor música sud-africana ha sonat a les terres de l'Ebre gràcies al Cor Discantus i a l'Associació de Mestresses de Xerta. L'església de Sant Martí de Xerta va ser l'escenari de l'actuació d'un dels primers cors de cambra de Sud-àfrica, el Palissander, fundat i dirigit per Sarita Hauptfleisch i amb seu a Pretòria.

A les portes de les festes majors de final de juliol, l'església parroquial de la població del Baix Ebre va quedar menuda per encabir un públic desitjós de conèixer la música coral sud-africana per mitjà de les veus del Cor Palissander. La formació de cambra, que ha visitat terres franceses a més de les catalanes, ha realitzat un seguit de concerts arreu del territori gràcies a les gestions efectuades per la Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC).

L'actuació del Cor de Cambra Palissander a Xerta va ser possible gràcies l'interès desplegat per Pilar Vega, directora del Cor Discantus, i al suport de l'Associació de Mestresses de Xerta, les quals, plegades, van aconseguir que la gent de l'Ebre pogués escoltar una de les millors formacions corals del continent africà.

Sarita Hauptfleisch va fundar el Cor de Cambra Palissander amb la intenció de fer música per a l'ànima. El Cor ho aconsegueix atraient el públic no tan sols musicalment, sinó també intel·lectualment i emocional a través de programes connectats per temes centrals; en el cas de concert celebrat a Xerta, la defensa de la Terra.

El Cor Palissander està vinculat amb associacions que s'ocupen d'infants i joves vulnerables, alguns dels quals acompanyaven el Cor com a percussionistes.

Durant el concert celebrat a Xerta, Palissander va oferir una mostra del patrimoni coral sud-africà que incloïa cançons escrites per autors locals i cantades en les llengües parlades a Sud-àfrica (zulu, anglès, afrikaans i xhosa) i que van fer posar dempeus el públic de la població riberenca.

Pilar Vega va completar el concert amb una actuació ben especial del Cor Infantil Discantus, creat el 2006 per ella mateixa com a activitat complementària de la classe de piano. Per a l'ocasió, Discantus va preparar una agrupació coral més àmplia que, tot incorporant veus masculines, va permetre la participació de cantaires pertanyents a entitats corals federades vinguts de diverses poblacions de les terres de l'Ebre.

DEMARCATIÓ DE LES TERRES DE LLEIDA

Cafè-concert organitzat per la Coral Sant Joan de Penelles

Especial Josep Prenafeta, en memòria i homenatge

El dissabte dia 7 de maig d'enguany, el Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados de Lleida, amb la col·laboració de la Bellpuig Cobla, va fer el cafè-concert en homenatge al músic, professor i compositor Josep Prenafeta i Gavaldà (1936-2011), que va ser dirigit pel mestre Xavier Puig Ortiz.

La producció musical del mestre Prenafeta per a cors i per a cobla és molt rica. És per això que rebé innumerables reconeixements, homenatges i guardons, entre els quals destaquem la Creu de Sant Jordi, que la Generalitat de Catalunya li concedí l'any 1995, i la Medalla d'Or al Mèrit Cultural atorgada per l'Ajuntament de Lleida.

IV Espigada a Bellvís

El diumenge dia 5 de juny del 2011 es va celebrar al poble de Bellvís, de la comarca del Pla d'Urgell, la IV Espigada de la nova etapa.

Recordem que anomenem així les cantades compartides per totes les corals que porten el nom de L'Espiga a Catalunya. Aquesta trobada es fa de forma periòdica i rotativa, de tal manera que cada any se celebra a la seu d'una d'aquestes entitats. Antigament, ja s'havien fet algunes trobades d'aquestes, però es van deixar de celebrar per diversos motius. Va ser l'any 2008 quan L'Espiga de les Corts i L'Espiga de Cubelles van reprendre'n el costum, i per això ara es parla d'una nova etapa.

Enguany van participar-hi, a més de l'amfitriona, la Coral Espiga d'Or de Bellvís, dirigida per Enric Navàs, amb 28 cantaires assistents, L'Espiga de Cubelles, dirigida per Glòria Carretero i formada per 30 cantaires; L'Espiga d'Or de Deltebre, dirigida per Laura Garí i integrada per 15 cantaires, i, finalment, la Coral de L'Espiga de les Corts de Barcelona, dirigida per Elisenda Saladrigues i composta per 21 cantaires. Només hi faltava L'Espiga de Sant Guim de Freixenet, que no va poder desplaçar-s'hi.

L'acte va començar amb una salutació de benvinguda de l'alcalde de Bellvís, Francesc Fabregat, que ens va dirigir unes breus i sentides paraules i que presidí tot el concert,

celebrat a l'església parroquial de la Mare de Déu de les Sogues, patrona de la comarca del Pla d'Urgell. A continuació, les quatre corals participants van cantar cadascuna sis obres diverses i de diferents estils, i el concert va finalitzar amb el cant comú d'"El rossinyol", dedicat a la memòria del músic lleidatà, recentment finat, mestre Prenafeta.

El públic, que emplenava gairebé per complet la nau de l'església, amb un nombre aproximat de tres-centes persones, va premiar tots els participants amb calorosos aplaudiments, mostrant la seva satisfacció pel variat repertori del concert i la destacada interpretació que en va fer cada una de les quatre corals.

En acabar, la coral que convidava ens va portar al local social, al qual han donat el nom del prestigiós lingüista i matemàtic, i catedràtic d'universitat, Sebastià Serrano, fill il·lustre de la població. El local, ampli, nou i lluminós, va servir de vestidor i també de sala menjador, on va continuar la festa. Allí és on ens van obsequiar amb un formidable i variat sopar, quan eren més de les nou

del vespre, en què les cantaires del poble mestresses de casa es van lluir de forma notable, tant en qualitat com en quantitat i en presentació. Va ser un autèntic repte per a les corals que en edicions vinents hauran d'organitzar les següents Espigades.

Finalment, amb cantades espontànies d'"O voso galo comadre", "Va pensiero" i "El cant de la senyera", i crits de "Visca Catalunya", ens vàrem acomiadar enmig de salutacions i abraçades, esperant retrobar-nos l'any vinent amb motiu de la cinquena edició.

DEM ARCACIÓ DEL VALLÈS

Coral Amics de la Unió de Granollers: “Mar i cel”

Ara fa quinze anys, la Societat Coral Amics de la Unió va iniciar un projecte d'escola de música centrada en el cant coral. Avui en dia, l'Escola de Música Amics de la Unió és una realitat que continua treballant amb gran èxit en la seva tasca de millora de la cultura, l'educació i la cohesió social de la ciutat de Granollers.

Per celebrar aquest quinzè aniversari, el dissabte 4 de juny, a la Sala Gran, es va representar el musical *Mar i cel*, basat en l'obra de teatre d'Àngel Guimerà, i que fou estrenada l'any 1988 per Dagoll-Dagom, segons text de Xavier Bru de Sala i música d'Albert Guinovart. La representació va ser dirigida pel mestre Frederic Roda.

4. Activitats de la FCEC (consulteu-ne els detalls al web de la FCEC)

** XIV edició del cycle Catalunya Coral. Calendari

15 d'octubre a Camprodon

Coral Camprodon

Coral Les Veus de Gualba

Contrapunto Vocale de Barcelona

15 d'octubre a Amposta

Coral La Lira Ampostina d'Amposta

Coral Sant Cugat de Sant Cugat del Vallès

Coral Terpsicore de Sant Quintí de Mediona

23 d'octubre a Montblanc

Coral Flor de Lis de Montblanc

Cor Iubilo d'Alcanar

Coral Renaixença de Sant Boi de Llobregat

5 de novembre a Sant Quirze del Vallès

Societat Coral Il·lustració Artística de Sant Quirze del Vallès

Coral Pinedenca de Pineda de Mar

Capella Polifònica de Girona

13 de novembre a Viladecans

Agrupament Coral La Lira de Viladecans

Coro Vasco Ama-Lur de Salou

Coral Sant Vicenç de Riells del Fai

19 de novembre a Premià de Dalt

Coral Primiliana de Premià de Dalt

Coral L'Arpa de Taradell

Capella de Música Burés de Castellbell i el Vilar

19 de novembre a Barcelona

Coral Sant Andreu de Barcelona

Pradescor de Prades

Coral Ressò de Sant Pere de Lleida

20 de novembre a Gironella

Coral Estel de Gironella

Coral Camilleres de Sallagosa

Coro Lonxe da Terra de Barcelona

26 de novembre a Albelda

Coral Contrapunt d'Albelda

Coral Mare de Déu del Coll de Barcelona

Orfeó Santa Coloma de Santa Coloma de Queralt

27 de novembre a Capellades

Coral Noves Veus de Capellades

Coral El Roser de Massalcoreig

Agrupament Coral La Lira de Viladecans

3 de desembre a Santa Cristina d'Aro

Coral Santa Cecília de Santa Cristina d'Aro

Coral Caelum de l'Associació de Personal de la Caixa de Barcelona

Orfeó Vicentí de Sant Vicenç dels Horts

**** Cursos de Direcció Coral.**

- XX curs a Barcelona: 5-6, 26-27 de novembre del 2011, 28-29 de gener i 25-26 de febrer del 2012.
64 hores lectives en dissabtes i diumenges.
- VIII curs a Girona: 21 de gener, 18 de febrer, 17 de març, 14 d'abril, 5 i 26 de maig del 2012.
42 hores lectives en dissabtes.
- VIII curs de les Terres de Lleida a Cervera: des del 28 de juny a l'1 de juliol del 2012.
30 hores lectives.
- VIII curs de les Terres de Lleida a Lleida: 11 i 25 de febrer, 10 i 24 de març, 14 i 28 d'abril del 2012.
45 hores lectives.
- IV curs a Tarragona: 11 i 25 de febrer, 10 i 24 de març, 14 i 28 d'abril del 2012.
30 hores lectives.
- XXII curs de Joventuts Unides de la Sénia: 14 i 15 de març, 2, 3 i 4 d'abril del 2012.
40 hores lectives.

**** 47è Festival Internacional de Cant Coral a Barcelona**

Del 2 al 8 de juliol del 2012.

Tallers:

- A *Música Sud-africana*
Matlakala Bopape, directora
- B *A Catalan Suite, Kirby Shaw*
Òscar Boada, director
- C *Requiem de Mozart*
Matthias Hanke, director

5. Altres activitats corals

- Festival Internacional Coral a Malgrat de Mar
Les dates previstes són del 10 al 15 d'abril de 2012.
(<http://www.turismemalgrat.com/festcorals.php>)
S'han d'enviar les inscripcions tan aviat com sigui possible i sempre abans del dia 17/03/12. Els fulls d'inscripció estan al web.
- Festival de Cantonigrós, 19 al 22 de juliol de 2012 - fimc@fimc.es
Les inscripcions s'han de enviar abans del 31 de gener del 2012
- XIV Festival Coral Internacional de Cant Popular "Europa i els seus cants"
Barcelona, 19 a 22 de setembre de 2012
(http://www.amicimusicasacra.com/concorsi_corali.htm)
- EuroChoir 2012, Lomnice nad Popelkou, North Bohemia, Czech Republic
07-15/07/2012
- European Academy for Young Composers, Aosta, Italy 21-27/07/2012
- International Singing Week, Briançon, France 21-28/07/2012
- World Youth Choir 2012, August 2012
- European Academy for Choral Conductors, Graz, Austria
- 9th International Summer Choir Academy on Orchestra Conducting for Choral Conductors and Choir Atelier for Singers, Pomáz, Hungary 09-19/08/2012
- International Youth Chamber Choir Meeting, Usedom, Germany 10-19/08/2012
- 7th America Cantat, Bogotá, Columbia 22-30/03/2013

A – Tallers oberts a tothom

Children	A1	The Bad Guys
	A2	Forever Classical
Youth	A3	Still Alive!
	A4	Yo Man!
	A5	Party Music
Female	A6	Vivaldi: Gloria
	A7	Bob Chilcott: A Little Jazz Mass
Male	A8	Signore delle cime
	A9	Homo cantans
	A10	Latin American Ethnic Music
Mixed Choirs	A11	Polychorality
	A12	Haydn: Stabat Mater
	A13	Sing it! Cook it!
	A14	The Sound of Silent Films
	A15	Urban Gospel
	A16	Spirituals
Only individuals	A17	Beat Boxing and Body Percussion

B – Tallers destinats a cantaires que llegeixin o que s'ho hagin preparat

Children	B1	Opera for Children
	B2	Singing Around the World
Youth	B3	The Edge of the Stage
Female	B4	Women in Close Harmony
	B5	Marian Music
	B6	Let's Travel!
Male	B7	Male Voices and Strings
	B8	That's all Folk!
Male/Female	B9	The Fascination of Gregorian Chant
Mixed Choirs	B10	Invitation to Baltic Song Celebrations
	B11	Opera Stage
	B12	Gounod: Messe de Sainte Cécile
	B13	Sacred Romantic Sound
	B14	Orthodox Liturgy
	B15	San Gloria
	B16	Duke Ellington: Sacred Concert
	B17	Improvisation and Live Electronics
	Vocal groups	B18

C – Tallers per cors i per cantaires que hauran de passar selecció			
Children	C1	Our Garden	
Female	C2	Singing Ladies	
Male	C3	Mendelssohn vs Bonato	
Mixed Choix	C4	Mare nostrum	
	C5	Puccini: Messa di Gloria	
	C6	Made in Italy	
	C7	Requiem for Peace	
	C8	Sing to Swing	
	C9	And the Winner is...	
	C10	Missa Papae Marcelli	
	Vocal groups	C11	Atelier Monteverdi
		C12	Masterclass for Vocal Groups
	D – Tallers destinats a cors joves nacionals o regionals		
	D1	Hermann Suter: Le Laudi	
	D2	Eric Whitacre's Music	
	D3	Johann Sebastian Bach: Motets	
E – Taller per cantaires seleccionats			
	E1	Europa Cantat Chamber Choir	
F – Tallers de projectes especials			
	F1	Musical Kindergarten (up to 6 years of age)	
	F2	Workshop for primary school singers (singers aged 6-10)	
	F3	Atelier for people who have never sung in a choir (no age limit)	
G – Taller: Descobrir tallers			
I a més cada dia cant comú amb Michael Gohl (CH)			
<p>I recordeu: I'11 de desembre és el Dia Internacional del Cant Coral. Envieu a la FCEC les activitats que fareu aquest dia o als del voltant i us enviarem la proclama. És una activitat promoguda per l'IFCM - International Federation for Choral Music</p>			
			

=====

FCECnotes és una publicació de la Federació Catalana d'Entitats Corals.

Taula de redacció: Montserrat Cadevall, Jaume Gavaldà, Maria Josep Udina.
Correcció dels textos: Joan Benito

Fotografies: Arxiu de la FCEC, Arxiu de les Demarcacions de la FCEC, Arxiu de Corals, Cantaires, Montserrat Cadevall, Lluís García Lluís (fotògraf coraler), Jaume Gavaldà, Divina Melé i Maria Josep Udina.

Edició: Jaume Gavaldà i Subirachs